

КВІТЕНЬ 1967

ГОТУЙСЬ

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва

“HUTUJS” — MAGAZINE

for Ukrainian Children

Видав Головна Пластова Булава

Педагог Колегія:

пл. сен. Леся Храплива,

ст. пл. Світляна Луцька,

ст. пл. Іриней Юрчук

Адреса Редакції:

LESIA SHRAPLYWA

158 East 7th St., Apt. 3A

New York 10009, New York

Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“P L A S T” Inc.

New York 10003, N. Y.

140-142 Second Avenue

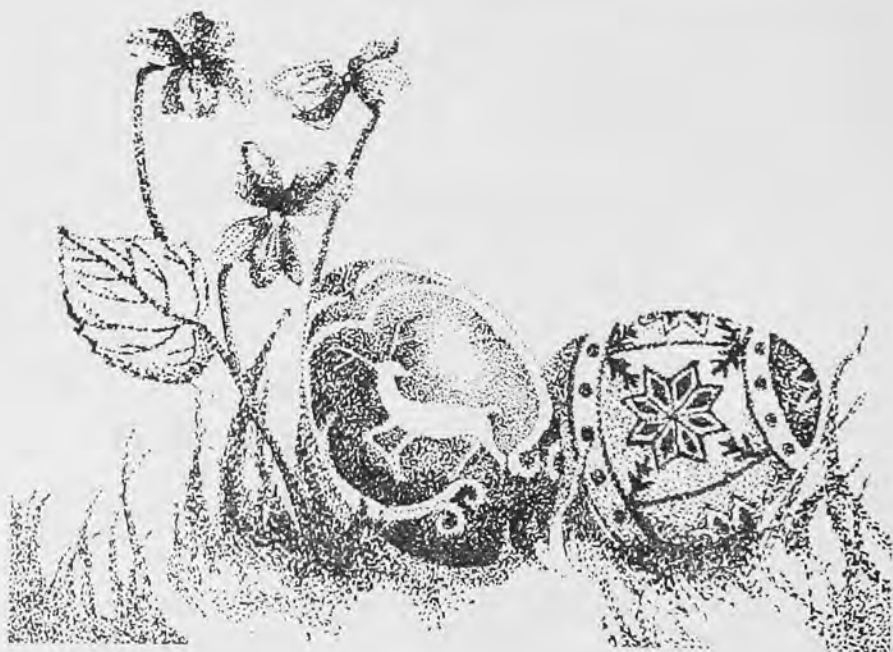
Обкладинка роботи

Оксани Борис

З М І С Т :

Володко з Гаїв: Гагілки	3
Жучок	6
Ольга Соневицька:	
Великодні турботи Олесі	8
Записник Марка	11
Подорож довкруги світу	13
Оесь Кузишин: Великдень	20
Що можемо зробити з припинача до білля?	24

ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” В ЗДА Й КАНАДІ — 3.00 ДОЛЯРИ.

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 4 (125)

Квітень

1967

Мал. Наталка Горалевська

Таке сонце, як писанка
Зійшло у неділю,
Таке кругле променисте,
Як яєчко біле.

Такі діти, як те сонце
В вишиванках білих,
Поспішали у церквцю
В Воскресну Неділю.

Такі квіти, як ті діти
Розцвіли сьогодні —
Шанувати, величати
Свята Великодні.

Ще ніколи таке не бувало,
Щоб раділо так сонце з небес,
І щоб квіти весняні співали:
— Він воскрес! Він на правду воскрес!

Ще ніколи так дзвони не грали
І так ясно в серцях не було.
Бо Великдень — і всі ми пізнали:
Бог воскрес і пропало все зло!

Христос Воскрес!

ВСІМ ЧИТАЧАМ, СЕСТРИЧКАМ ТА БРАТЧИКАМ
ВСІМ ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ
ТА ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ

П Е Р Е С И Л А Є

РЕДАКЦІЯ „ГОТУЙСЬ”

Володко з Гаїв

ГАГІЛКИ

Ще раз задзвонили весело дзвони і люди висипались з церкви. Зустрічаючи одні одних вітали радісним „Христос Воскрес”! Якже не радіти, коли Господь дозволив діждати такого радісного свята? Тому радіють всі: і малі і старші.

Вийшовши з церкви, всі прямують до своїх домів, щоб поділитися свяченим яйцем та гідно спожити великоднє Свячене.

Весняне сонечко підійшло згору та починає пригрівати. В повітрі повно пташиного гамору. І пташки радіють Божою весною.

В кожній хаті вже засіли до великоднього сніданку. Батьки обділюють всіх домашніх свяченим яйцем, а опісля вже споживають, що Бог дав та що кожна господиня приготувала до свячення. А приготувляла це дуже уважно, щоб не посоромитися перед сусідами.

Снідання добігає до кінця. Діти та молодь споглядають, коли то Батько встане від стола, бо їм спішно йти на гагілки¹⁾, що сьогодні будуть виводитися біля церкви аж до вечора. А вставати від великоднього стола скоріше, як Батько — не годиться.

Снідання покінчилося і можна вже йти. Тоді ніхто з молоді не хоче тратити ані хвилини, хіба що старші дівчата допоможуть ще Матері при кухні, а хлопці погодують худібку у стайні. А тоді — на цвинтар біля церкви!

Тут вже чимало молоді. Ось група наймолодших починає, побравшись за руки:

Ходить жучок по ялині,
І жучиха по дубині,
— Грай жучку, грай небоже,
Хай ті Господь допоможе!

На жучкові опанчина²⁾,
А наш жучок ще дитина,
— Грай жучку, грай небоже,
Хай ті Господь допоможе³⁾!

Ось зібралось кілька старших дівчат та виводять „Зельмана”:

Їде, їде Зельман⁴⁾,
Їде, їде його син,
Їде, їде вся Зельманова родина.

Під самою церквою стоїть гурток дівчат, що їм вже не випадає йти до дітей, а до старших ще не сміють. Вони радяться, яку гагілку їм починати. Одні кажуть, що треба починати їм „Подолянкою”, другі обстоюють „Кривий танець”. Аж одна, відважніша, взяла сусідку за руку та розпочала:

— Ми кривого танцю йдемо . . .

А другі вже забули, що перед хвилиною хотіли „Подоляночки”, та підхоплюють:

— Кінця йому не знайдемо,
То вгору, то в долину,
То в ружу, то в калину . . .

І вже згідно, тримаючись за руки, йдуть „кривого танцю”, якому важко знайти кінець, бо дівчата знають до нього так багато співанок, що їх не вичерпати.

А ось під самою церквою посідали старші бабусі і радуються, що їх внучки так гарно справляються. Там знов зібралася купка господарів та обговорюють свої господарські справи: як ярина⁵⁾ на полі сходить, то знов, як озимина⁶⁾ вийшла з-під снігу.

Та враз заграли дзвони. Це хлопці. Сьогодні вільно їм дзвонити що деякий час. Тож Христос Воскрес! Останні три дні, коли Христос лежав у гробі, ніхто не посмів був дзвонити. Зате сьогодні, дзвоні, скільки хочеш!

Недалеко дзвіниці молодші хлопці готуються до гри в „розбиваного короля”. Стають у два ряди.

Під липою збираються старші хлопці, парубки, як їх називають, та про щось змовляються. Мабуть радяться, як облити котру дівчину водою. Завтра ж „обливаний понеділок”, і так звичай велить⁷⁾. Деякі хваляться, які писанки вони дістали.

Тим часом під церкву прибуло багато людей. Одні весело гують, інші приглядаються гагілкам та величаються перед сусідами, що їх діти так гарно вміють виводити гагілки. Інші знов пригадують собі, як вони, ще молоді, виводили гагілки.

Дзвони то озиваються, то знов тихнуть на хвилину. Час проминає весело й радісно, бо на дворі тепло і пташки співають.

Деяка старша дівчина побіжить на декілька хвилин до дому, бо треба до господарства заглянути: чи коровам сіна підкинути, чи видіти, чи гусей та курей накормити. Бо все це живе і теж хоче їсти! А потім дівчина знов біжить під церкву. Там подружки ждуть її — Великдень же тільки раз у році.

**
*

Так було колись в Україні в кожному селі, в кожному містечку. Навіть по більших містах, де було місце біля церкви, виводили гагілки.

Сьогодні в Україні, як співають у пісні „навіть молитись ворог не дасть”. Ходити у церкву дітям чи молоді — небезпечно. За це можуть мати неприємності у школі. Багато церков понижили большевики, багато замінили у склади чи влаштували в них клуби. Багато священників, що вірно держалися своєї віри, вивезли на Сибір.

Та люди одначе моляться потайки і ждуть Божого милосердя. І вірять, що їх близькі, яким вдалося виїхати у вільний світ, не забувають там наших прадавніх звичаїв. І що колись привезуть їм їх знов, на рідну землю, коли не стане ворога.

ПОЯСНЕННЯ

1) **Гагілки** — це танці-хороводи з піснями, що їх виводили в Україні з нагоди Великодня. Поки Україна ще прийняла Христову віру, такі гагілки виводили на честь весни, що надходила.

2) **Опанча** — а здрібно „опанчина“, це верхній одяг, щось ніби плащ.

3) „**Хай ті Господь допоможе**“ — значить „хай Господь тобі допоможе“. Слова ці залишилися з тих давніх часів, коли так говорили, головню в західній Україні.

4) **Зельман** — У часи панщини (до половини минулого століття) ключі від церкви мав панський орендар-винасмець. Тільки він міг відімкнути церкву, щоб можна було правити. У цій гагілці згадують про такого орендаря, що звався Зельман. Всі радіють, що він іде з ключами та можна буде святкувати Воскресення.

5) **Ярина** — збіжжя, що посіяне на весні.

6) **Озимина** — збіжжя, посіяне ще осінню — воно вже перезимувало під снігом.

7) „**Обливаний понеділок**“ — такий звичай знаходимо в багатьох народів. Або обливаються водою, або мийються до схід сонця в ріці — бо є давнє повір'я, що на весну вода дає красу та силу.

Л. Х.

ЖУЧОК

Мал. Христина Козій

Ходить жучок по долині
У біленькій сороччині
Тай думає, що вдягати,
Щоб з дітьми гуляти в Свято.

Йде наш жучок швидко нині
До мурашки, до кравчині:
— Чи жупан ти вшити можеш,
Щоб вдягнув на Свято Боже?

А мурашка: — Радо дуже!
Принеси лиш голку, друже!
Там їжак живе у хаті,
В нього є голок багато!

Поклонився їжачкові,
Взяв голки, що вже готові,
До мурашки жук йде рано,
І радіє вже жупаном!

А мурашка: — Радо дуже,
Принеси ниток лиш друже!
Ось павук на павутинні,
Нитку дасть тобі — дитині.

Жук вклонився павучкові,
Взяв нитки, що вже готові,
До мурашки скаче рано
І радіє вже жупаном.

А мурашка: — Радо дуже,
Та з чого тут шити, друже?
Ось квітки ростуть в долині,
В них пелюстки ніжно-сині!

Поклонився квітам жучок,
Взяв пелюстки в них із ручок,
До мурашки біг що сили,
А мурашка сіла й шила.

Покінчила всю роботу
В Великодню аж суботу.
Жучок лиш сказав: — Спасибіг!
На город в жупані вибіг.

Біля церкви діти ждали,
Вміло руки посплітали,
Жучок — гоп! — на руки тільки
І заграли всі гагілки:

— На жучкові жупан ясний,
А сам жучок дуже красний!
Грай жучку, грай небоже,
Хай же Бог тобі поможе!

Ольга Соневицька

ВЕЛИКОДНІ ТУРБОТИ ОЛЕСІ

Олеся мала неабияку турботу. Дівчатка, що бавилися з нею, вибиралися ранком у Великодню П'ятницю до лісу по барвінок¹⁾, щоб принести його до Божого Гробу, та ще прикрасити ним кошики зі свяченим.

Олеся почувалася дуже нещасливо, що не могла робити того всього, що сусідські дівчата. Їй завжди треба дозволятися. Як вона заглядала нераз через огорожу, як сусідські діти ходять босоніж по болоті та ліплять собі хатки з нього! Або як улітку стрягнуть босими ногами у гарячому поросі! Бо ж на Поділлі²⁾ пороху багато і він м'який, як перина. У ньому так прегарно відбиваються стопи і кожен палець зокрема. А потім приміряють, чия нога більша! Одначе Олесі чомусь не можна цього робити. Олеся знає, що ніколи не дістане дозволу на таку чудову забаву.

— Ого-го! — постановила собі, — як буду велика, то весь день буду ходити боса по болоті і поросі!

І навіть розказала про це своєму приятелеві котові Муркові, що не відступав від неї ні на крок.

— Ходи Олесю з нами! — пригадують раз-по-раз дівчата. — Ми підемо цього року в ліс на Долину Попаді³⁾, бо там барвінок найкращий.

Олеся вже мріяла собі в голові, як то вона назбирає багато-багато барвінку і ще такої пахучої конвалії⁴⁾. Її столик зі свяченим буде найкращий! Мама давала їй щороку по трохи тіста і вона сама пекла собі пасочки і бабочки і коржики і навіть маленький тортик. Ще з ялинки залишилися дві білі свічечки і маленький хрестик, то можна буде поставити по середині її свяченого. А ще Варвара Гурова обіцяла їй дві галунки⁵⁾. Одну червоняву, що то вариться у цибулині, а другу зелену, що в зеленім житі. Олеся прикрасить барвінком весь свій столик, а з конвалії зробить корону на хрестик, таке ніби проміння... Ага, а за столик посадить свою найбільшу лялю, щоб була господинею.

Та як їй допроситися дозволу піти в ліс? Та ще в Долину Попаді? Олеся знала, що на Попаді страшить, що коли в Велику П'ятницю прикласти там вухо до землі, чути стогін. Ой, як страш-

но! Баба Василиха розказувала, що давно-давно, коли татари⁶⁾ напали на нашу землю, загналися вони аж у наші ліси. А ліси у нас ще й досі є: з боку Гусятини, через Кругулець, по Кочубинці.

Отже татари село спалили, людей погнали в ясир, а молода попадя втікала-втікала лісами, а за нею татари. Живої не зловили, але вбили її в лісі та закопали в землю. Тай мучиться її душечка і плаче-стогне завжди у Велику П'ятницю. І буде так тривати, поки якась невинна душа не випросить їй прощення від Бога.

Олеся була два дні така чемна і послушна, що аж всі в хаті дивувалися, що сталося з дитиною.

— Мамо, правда, що Олеся чемна?

— Правда, дитинко, ти тепер дуже чемна!

— Мамо, я завжди буду дуже чемна, тільки... тільки... прошу, пустить мене з дівчатами в ліс. Там так багато барвінку, а такий зірчастий, тай конвалія вже цвіте, а найбільше на Попаді...

— Що? На Попадю? Але ж це задалекі для тебе, там трава висока і роса зраня. Ще до того в лісі є вовки, і дикий цап. Люди чули, як він гавкає, ніби собака! Ні, доню, ще бракує того, щоб ти простудилася на самі Свята!

— Але я маю старі черевики, такі високі, аж під самі коліна!

— боронить свої справи Олеся.

— От біда мені з тою дитиною! Ну, попроси служницю Настю. Якщо піде, то й пушу тебе!

Але Настя й слухати не хоче: стільки роботи перед Святами, а то ще по лісах ходи! Олеся вже дає їй і намисто від народного одягу і ще червону стрічку в сині рожі, її найлюбішу...

І може була б позбулася Олеся і коралів і стрічки, якби саме не надбігла Явдошка.

— Олесю, баба Василиха йде в Велику П'ятницю до лісу збирати цілюще зілля, то ми підемо з нею.

І так Олесі пощастило виклопотати дозвіл у Матері.

Барвінок вже справді, рясний та зелений і зацвів на могилі попаді.

— Ану, послухаймо, чи плаче попадя! — кажуть дівчата і прикладають вуха до землі. І Олеся

чує докладно, як попадає плаче і просить визволити її з муки. Аж тут щось загавкало! Певно дикий цап! Дівчата пустились з переляку навтікача, забуваючи бабу Василиху, що десь там на зрубі⁷⁾ збирала зілля.

Олесі так жаль було нещасної попаді, так хотілось їй допомогти! І саме в суботу почула таке повіря: тоді, коли священик на Воскресній Утрени відчинить хрестом двері, і проспівас вперше „Христос Воскрес“, сповняється всяке бажання. Треба його лиш в цю хвилину сказати. Олеся добре собі це затимила, і в неї зродився плян. Та вона нічого нікому не каже, навіть... Муркові.

Не може діждатися Воскресної Утрени. А коли в неділю лиш трохи розвиднілось, перша була на ногах. І одна в неї думка: стати якнайближче священика.

— Не пхайся так, Олесю, — каже Мама, — ще тебе люди задушуть у юрбі...

Однак Олеся нічого не бачить ні не чує. Стає так близько священика, що майже торкається його фелона⁸⁾.

І врешті пролітає перше радісне „Христос Воскрес“!

Тоді Олеся каже на весь голос:

— Боже, візьми попадю до неба, а цап нехай забирається на кінець світу, аж за... Коцюбинці!

ПОЯСНЕННЯ

1) **Барвінок** — завжди зелена рослина з дрібними листочками, укладеними нахрест. Про барвінок співають багато в українських піснях та дівчата радо прикрашуються ним.

2) **Поділля** — область України над рікою Дністром. Земля там дуже добра, на ній гарно вдається збіжжя. Тому й у літню спеку порох на ній глибокий та м'який.

3) **Понаді** — дружина священика. Це старе українське слово.

4) **Коввалія** — весняна квітка, виглядає як білий, дрібний дзвіночок.

5) **Галунка** — яйце, закрашене якоюсь одною барвою, без взорів. Коли на великодньому яйцеві є взори, то його звать писанкою.

6) **Татари** — дикий, монгольський нарід, що нападав на Україну кількатороків тому. Напади татар були дуже небезпечні — але сьогодні вони маленький та мирний нарід, живуть на полудні України в Криму.

7) **Зруб** — місце, де вирубали недавно ліс.

8) **Фелон** — верхній одяг священика до Богослужби.

Мал. Оленка Гордицька

ЗАПИСНИК МАРКА

Вчора сталося щось цікаве, але воно могло й зовсім не ставатися. Все почалося дуже гарно. Наш братчик розказував нам про те, як кораблі на Чорному Морі підняли українські прапори дня 29 квітня 49 років тому. Потім братчик сказав, що на згадку про цей день кожен з нас змайструє собі такого кораблика з прапором Української Фльоти та підемо разом пускати їх на ставок у міському парку.

Це все ще було добре. Я дуже зрадів і Мама вишила мені такий прапорець, який справді мав тоді на наших кораблях. А Тато мусів допомогти мені майструвати кораблика, бо Мама його попросила. Ми навіть приспособили все так, що можна було підносити та спускати прапорець по щоглі.

Але весь день перед тим, коли ми мали пускати кораблики, падав дощ і другого дня теж не перестав. А на дві години перед корабликами братчик зателефонував, щоб ми не приходили до домівки, бо і так не можна йти на ставок у таку зливу.

Я спершу зажурився а потім подумав, що наша ванна в лазничці — це теж маленький ставок, або й море. Отже я побіг до тої лазнички на другому поверсі, що ми її не вживаємо і відчинив курок, щоб вода наплила у ванну. Потім побіг принести кораблик. А з корабликом побіг по Роксану і Лиска, щоб вони приглянулися, як я буду пускати кораблик. Я довго мучився, поки вдалося мені підня-

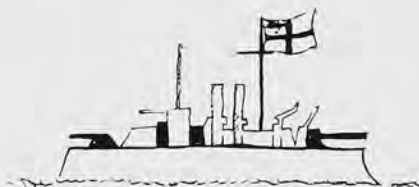
ти прапор на кораблику. А потім Роксана влаштувала собі хатку під столом і довго не хотіла з неї вилазити. А Лиско саме обгризав у кухні кістку і замість зараз піти зі мною, сказав мені: — Гарр! А коли вже були готові, задзвонив телефон: то Ярко просив позичити йому якусь книжку, бо він не мав вже що читати. І ми довго нараджувалися, яку він хоче.

А коли ми всі троє хотіли йти з човником на гору, побачили, що вода тече сходами у передпокій а навіть аж у гостину. Я кинув човника і побіг до кухні по квача, щоб змести воду та в поспіху зачепив держакором горщок з м'ясом, що варилося на кухні. Що сталося тоді — я не хочу писати!

Коли Тато прийшов з роботи, покликав мене до своєї кімнати. Я цього дуже не люблю, бо це Тата хвилює і може йому пошкодити.

Але Тато тільки сказав, що я повинен заплатити зі своїх ощадностей за чищення поплямленого килима в гостинній. А крім цього — нідин моряк Української Фльоти не був такий роззява, як я! Моряк мусить добре пам'ятати в кожній хвилині, що він повинен зробити!

Ощадностей я і так не маю, бо купив Роксані Мотрю. Але тепер вже дуже вважаю, щоб не бути роззявою. І колись усі здивуються, який буде з мене моряк Української Фльоти!

ДАРУЙТЕ СВОЇМ ДРУЗЬМ —

ЗАМІСТЬ ВЕЛИКОДНЬОЇ ПИСАНКИ

УКРАЇНСЬКУ КНИЖЕЧКУ!

Мал. Христя Хитра

МАНДРІВКА ДОВКРУГИ СВІТУ

Сеул, Південна Корея

호로히 호투이시

Це наш звичайний привіт, писаний гангульським письмом. Так пишуть корейці. Гангульське письмо фонетичне, таке, як і українське, тобто майже кожен звук має окремий значок чи букву. Тож коли Сунсин Лі, наш корейський приятель, показав нам гангульську абетку, нам було вже доволі легко скласти з тих дивних значків „Дорогий Готуйсь"! Ми навчили Сунсина писати по-українськи „Кам са гам ні да", що означає „Дякую" і це справило йому велику приємність.

Ми вже встигли поподорожувати трохи по Кореї і мушу признатися, що тут стає нам часами сумно. О, тут нами опікуються дуже і гостинність тут велика. І Корея незвичайно гарна країна, тільки сумно стає тому, що часто зустрічаємо пригадки того, що тут ще в 1953 році була велика війна. Закінчилася ця війна поділом Кореї на дві частини. У північній Кореї панують комуністи, які дістають поміч і поради з Москви, а південна Корея вільна. Але живе в постійній тривозі, що комуністи прорвуться крізь границі, щоб поневолити ще й цю землю.

Нам навіть не було вільно під'їхати ближче до границь комуністичної Кореї. І зрештою ми навіть там хотіли б побувати. Це ж

поневолили північну Корею ті самі московські комуністи, що і держать нашу Україну в ярмі. У південній Кореї багато війська, корейського та американського. Це для оборони проти можливих нападів комуністів з півночі.

Сунсин розказував нам, що тут тисячі біженців. Вони втікли з півночі на південь. І тут життя їм не легке. Часто не можуть знайти ні приміщення ні праці. Та тішить їх одна думка: вони вільні. Вільні, щоб боротися за визволення їх країни з-під комуністичної займанщини.

А нам пригадуються розповіді Мамусі і Татка про те, як вони мусли покидати Україну через комуністів, скільки вони набідилися, поки розпочали нове життя за океаном, на американському континенті, щоб там могли працювати для добра України.

Сунсин Лі називається так само, як найславніший адмірал з корейського минулого. Та вони не споріднені. Всетаки Сунсин розказує з великою гордістю про адмірала Сунсина Лі:

Коли в шістнадцятому столітті японці наступали на Корею, їх війська вигравали всі битви і здавалося, що незабаром Корея мустиме піддатися. Тоді-то адмірал Лі придумав і наказав збудувати перший панцирний корабель. Він був багато більший, як всі тодішні судна і був покритий залізом. Моряки могли бути зовсім безпечні за його міцними стінами. Ніхто у світі ще не бачив тоді такого славного корабля.

Та японці не турбувалися тим. Вони мали у своїй флоті біля 300 суден. Що зможе вчинити адмірал Лі зі своїм великим кораблем та дванадцятьма суднами проти такої сили?

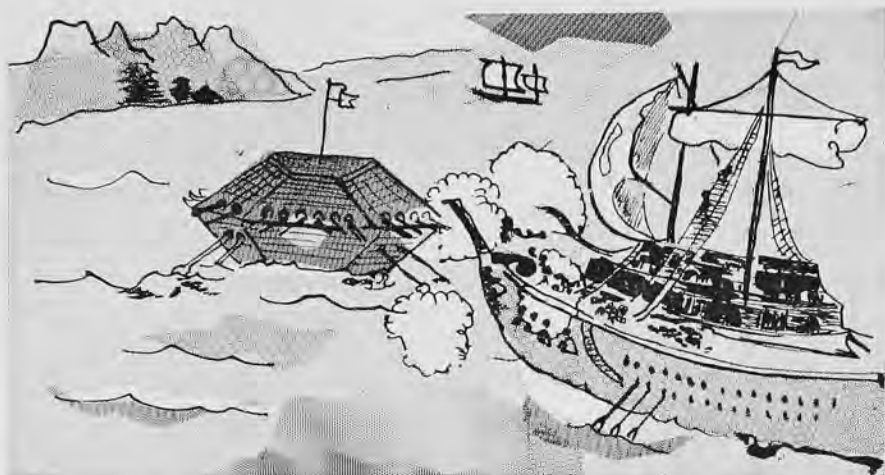
Та японці не знали одного: корейський панцерний корабель мав спереду невеликі отвори. Коли він наближався до ворожих суден, адмірал Лі казав випускати через ці отвори сірчаний дим. Дим виходив з отворів великими клубами і скоро покрив усе густою хмарою. Японці не знали, що сталося. Серед густого диму зчинився у них великий безлад і вони не бачили зручних рухів дванадцяти корейських суден та панцирного корабля, що нападали на них завзято то з одного то з другого боку.

В той спосіб адмірал Лі зміг розгромити велику японську флоту і примусив ворогів відступити з Кореї.

— А коли відбулася ця морська битва? — спитала Оленка.

— Це було 1598 року. — без надуми відповів Сунсин. Я подумав з подивом, як добре знає він історію своєї Кореї.

— Та це було саме в ці часи, коли наші козаки пливали човнами з Хортиці в Чорне Море, щоб визволяти братів-невільників

з турецької неволі! — завважила Оленка і видно було, що Сунсин дуже цим зацікавився.

— Хто це були козаки і що таке „Хортиця” і де саме пливе Дніпро? — допитував він. Тож ми розказали Сунсинові про Байду-Вишневецького і про Петра Конашевича-Сагайдачного та про Івана Підкову.

Сунсин ходив що-дня з нами по столиці Кореї, Сеулі, показував нам різні історичні пам'ятки та розказував про славні постаті корейської історії.

Одного дня запровадив він нас до свого учителя. Був це старший пан, вдягнений весь у біле. Він привітав нас дуже ласкаво та спитав, чи ми були вже в Кйонгжу. Коли ми відповіли, що ні, він запросив нас на прогулянку туди.

Тож наступного дня ми стояли вже дуже раненько в товаристві Сунсина перед хатою вчителя. Кожне з нас держало в руках клучок з перекускою, що її приготувала нам так запорадливо Мати Сунсина. Вона навіть не забула додати ласощів для Котай.

Незабаром ми їхали вже вузькими дорогами в невеличкому авті учителя. Ми прямували весь час на південній схід. Проїздили через пасма чудових гір, ховалися у глибоких долинах, то знов мчалися рівнинами, засадженими густо рижом та якоюсь яриною. Нерідко зустрічали ми дорогою прохожих з великими тягарями на плечах, то знов вози, навантажені високо-високо сіном. Їх тягнули поволі-поволеньки сірі воли.

Аж по полудні прибули ми до Кйонгжу. Оленка і я хотіли зразу оглядати цікаві будівлі, та вчитель сказав, що нам нічого спішитися. Спершу треба пополуднувати, а опісля вже зможемо огляну-

ти старе місто. Сунсин знайшов вигідне місце в тіні дерев на горбочку. Там ми примістилися та споживали смачно рижові паляниці та дивні ласощі, що їх ми привезли зі собою. А вчитель розказував нам:

— Тисячі, тисячі років тому на Корейський півострів прибули монголи, а за ними прийшли великі племена з гір Кавказу. І одні і другі сподобали собі цю країну та поселилися тут. Тому ми, корейці, іншої раси, як китайці чи японці, і не подібні до них.

Тут Оленка, що досі слухала дуже зосереджено, сплеснула руками:

— Тож ваші кавказькі предки колись давно-давно були напевно недалеко сусіди наших українських предків!

— Може й так, — усміхнувся вчитель, — може й так! Але це було дуже, дуже давно.

Минали довгі роки, монгольські й кавказькі племена зросталися і врешті створили дуже могутню державу, що звалася Сілла. І саме на цьому місці, вже 700 років перед народженням Христа, що від нього ви починаєте числити роки, була столиця Сілли — Кйонгжу.

Тому, що ми вже закінчили їсти, учитель встав і почав опроваджувати нас по залишках старої столиці. Спершу оглядали ми грубезні камінні мури, що колись охороняли Кйонгжу та її князів. Ми подивлялися дивні святині, а найбільше зацікавила нас висока камінна вежа.

— А що це таке? — питали ми.

— Це обсерваторія планет. Вона найстарша у світі. Ще перед народженням Христа наші вчені предки розглядали з тої вежі небеса, записували шляхи зір, обчислювали час. — пояснював учитель.

А Сунсин вказав на високі могили, що видніли в затишку смрек.

— Ось там поховані наші давні корейські князі. — казав він. Могили були подібні до тих, що в них ховали колись козаків у степах, тільки ці корейські мали невеликі входи з боку, що їх у козацьких могилах не було.

Вже під вечір, коли сонце заходило, вчитель показав нам величезний дзвін Сілли, що був вилитий 171 року. Він навіть дозволив мені вдарити у цей дзвін важким молотом. Несподівано рознісся довкруги дивний, чудовий звук, що довго не затихав.

Вже пізно ніччю повернулися ми до Сеулу. Ми були до краю втомлені, але такі повторяли весь час учителеві: „Кам си гам ні да! Кам си гам ні да!“

І навіть тепер, коли пишу Вам цього листа, я все ще думками у тасмничому Кйонгжу. І досі ще чую голос того старинного дзвона.

Сілли. Може правдиве це повіря, що хто раз почує цей чудовий звук, ніколи вже його не забуде? Бо цей дзвін знає й розкажує про тисячі років життя, змагань, надій відважних корейців.

А Тато розказував мені про київські дзвони, і про дзвони зі Святоюрської гори. Цікаво, який їх звук? Про що знають вони і про що розказують? Колись ми з Оленкою і їх послухаємо!

Готуйсь!

이 근간가 이 5 코

Оленка і Ромко

Марта і Ромко Іванчишин пишуть:

Дорогий „Готуйся”!

Я і мій брат Ромко живемо у Бронксі, на передмісті Нью Йорку. Ми є новачки. До нас приходять дві сестрички: сестричка Христя і сестричка Славця. Наш рій „Метелики” брав участь у новацькій забаві. Я була передягнена за квітку-дзвіночка. Тепер ми плянуємо в’їздити музей. Я думаю, Дорогий „Готуйся”, що Ти будеш вдоволений вісткою, що я належу тепер до „Дитячого Гуртка Книголюбів” при Відділі Союзу Українок. Тепер ми читаємо книжечку „Писанка українським дітям”.

І ще мій молодший брат хоче щось написати.

Дорогий „Готуйся”!

Може Ти знаєш такого братчика, що не має свого роя і може приїздити до нас? Цього літа я поїду перший раз у табір. Думаю, що там будуть тільки хлопці і братчики.

Готуйсь!

Марта і Ромко Іванчишин

Допиє новака-самітника

Останнього літа в липні ми, я і мій брат Олег приїхали табору-вати на Новому Соколі. Я замешкав у новацькому таборі „Юні каменярі”. Наш табір називався так тому, що цього року святкували ми роковини Івана Франка, а він написав вірш „Каменярі”.

Погода була досить гарна. Ми

дуже любили купатися і сидіти вечером біля ватри. Цей табір був важний для мене ще й тим, що я здобув другу новацьку пробу.

Три тижні проминули скоро і ми попрощалися з табором до наступного літа.

Новак-самітник

Маркіян Стецик

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

Майбутні новаки **Кіцько й Міцько Хом'яки** з Рочестеру прислали одного доляра, а **Оксана й Ромко Іванчишини** з Бронксу два долари. „Готуйсь” щиро дякує та жде дальших датків.

Новак Олесь Кузишин з Нью-Йорку прислав нам такий свій віршик:

ВЕЛИКДЕНЬ

Великдень —
Радуйтеся нині!
Христос встав з мертвих
У недільну днину.

Христос встав з мертвих
У недільну днину,
Щоб спасти нас
Від гріха страшного нині.

Великдень —
Слово це могутнє,
Що нас спасає від гріха,
Що нас веде до Ісуса.

Сестричка Оксана з Австралії прислала два дописи від новачок з міста Мельбурну. „Готуйсь” містить їх дуже радо та жде дальших таких дописів.

Новачка **Іруся Гаврилюк** з 12-го Гнізда „Українські квіти”, з рою „Сніжинки” написала:

Свято Покрови

Свято Покрови Матері Божої, це велике свято для пластунів. Кожного року в той день (14 жовтня) всі пластуни з Мельбурну їдуть на оселю „Сокіл” святкувати його. Цього року ми їздили теж. Дехто їхав автобусом а інші автами. В Джілонгу ми зупинились на Службу Божу, а на Сокіл приїхали на обід. Після обіду все новацтво зі сестричками та братчиками пішло на прогулянку. Прогулянка була цікава й весела і тривала кілька годин. Після прогулянки була збірка та піднесення прапору. Після цього відбулася ватра. Було багато пісень, сценок і танків. Наш рій дав теж кілька точок. Потім — від'їзд додому. Ми їхали додому змучені, але вдоволені, що провели гарно день.

Іруся Гаврилюк

Друга „Сніжинка”, **Таня Буць**, пише:

Прогулянка до ботанічного саду

Ранком дня 25 квітня наш рій новачок „Сніжинки” зібралися зі своєю сестричкою, щоб поїхати до Мельбурну. На станції зустріли ми декілька роїв новачок та новаків. Всі разом рушили ми

до ботанічного садку. Дорогою співали пісні, оглядали квіти, різні чудові дерева та кущі. На кожному дереві був напис, як воно називається та з якої країни походить. На деяких деревах вже жовтіло листя та падало на землю, бо надходила вже осінь. Ми знайшли гарне місце з лавками і там зупинилися. Зробили збірку, а тоді сіли обідати. Після обіду зійшли в долину до ставка, де пливало багато диких качок. Там грали ми різні гри. Се-

Цей „гетьман Богдан Хмельницький” та „султан Бісурмен” це справді майбутні новаки Кіцько й Міцько Хом'яки з Рочестеру, Північна Америка.

стричка прочитала нам оповідання про Олесю, а ми виводили різні сценки. На кінець заспівали „Ніч вже йде”, зробили спільну світлину всіх новаків та новачок. Втомлені, але задоволені поверталися ми додому.

Новачка **Таня Буць**

**
*

Новак **Роман Стойкевич** з роя „Рисі”, 1-го Гнізда Новаків „Лісові звірі” у Вінніпеґу, Канада, пише:

Чи справді були „літаючі тарілки” в новацькому таборі? По що прийшли олришки до новацького табору?

Табір новаків „Малі каменярі”.

Дня сьомого серпня 1966 року почався в Українському Парку біля Вінніпеґу табір новаків „Малі каменярі”. Табір відбувся пізніше, як звичайно, аж у серпні, тому, що братчики брали участь у Крайовій Пластовій Зустрічі біля Джасперу в Альберті.

Учасників у таборі було небагато, бо деякі новаки сподівалися холодної погоди. А погода була несподівано дуже гарна і ми мали навіть змогу купатися кілька разів в озері, що над ним położена наша оселя.

Під вечір батьки пороз'їздились а ми, новаки, взялися зразу до заплянованих зайнят. Першого дня почали ми від порядкування нашого табору, а головню від прикрашування площі навкруги нашої щогли. Відтак проходили наші щоденні зайнят-

тя: спортові гри, підготова до вмілостей, цікаві розповіді, тернові змаги, співи, біги з перешкодами та підготова до закінчення табору.

Найбільшою несподіванкою для нас, новаків, були літаючі тарілки, що появилися в нашому таборі аж три рази! Появлялися вони звичайно ніччю, майже завжди в цій самій годині, у формі кольорових куль.

Ті, що не бачили цього явища першого вечора, не хотіли вірити, тим, що бачили. Однак наступного вечора всі мали нагоду переконатися, як літаючі тарілки кружляли 15 хвилин попри наші курені, а їх світло падало просто в наші очі!

Дехто з нас трохи боявся та не міг спати до рана. Третього вечора тарілки знов появилися, але тільки на дуже короткий час. Ранком братчики довідалися, що ці тарілки перелетіли попри лєтовище Гімлі, сім миль від нашо-

Вже недалеко літо — і новаки знов пойдуть у табори! На світлині — новаки при ватрі на Новому Соколі два роки тому.

го табору. Тепер вже всі вірили, що справді існують „літаючі тарілки”.

Останнього дня, в суботу, мали ми дуже цікавий вогник з гарною програмою. При ньому були приявні теж і старші пластуни. Під час вогника новаки дістали відзнаки вмілостей, що їх собі здобули.

Коли всі смачно засипляли після вогника, збудив нас свисток на нічний алярм. Виявилось, що наш табір відвідали „опришки”, взяли зі собою наших стійкових та лишили листа, що в ньому вимагали віддати їм всі тістечка, що їх ми мали в таборі, за визволення стійкових. Годину пізніше, знайшовши наших стійкових, ми лягли спокійно спочивати.

Другого дня, в неділю, повні вражіннь з минулих двох тижнів,

ми приготувалися до зустрічі з Батьками, до закінчення табору та до від'їзду додому.

Після Служби Божої ми вивели скромну але цікаву програму і одержали за неї признання приявних Батьків та гостей. Програма підходила своїм змістом до цьогорічних святкувань. Була там сценка „Царський суд” із „Лиса Микити”, збірна деклямація, присвячена першим українським поселенцям Канади та гарні пісні, що їх виконали ми, новаки.

Відтак всі приявні перейшли на місце збірок, де відбулося закриття табору. Після молитви, роздачі відзнак, відспівання гимнів та грімкого „Готуйсь”, новаки роз'їхалися додому, щасливі і вдоволені.

Новак Роман Стойкевич

А му са ре мо ко яч Свя дак мінь ре мин гай Ши корд бе то не пос ни тол ри слав.

З цих порозкиданих 23-ох складів зложіть таких 9 слів:

1. Ім'я українського князя.
2. Назва озера в Карпатах.
3. Ученик Христа.
4. Мешканці Африки.
5. Торба до ношення стріл.
6. Найвищий осяг у змаганні.

7. Великий водозбір.
8. Має кожен дім.
9. Рід збіжжя.

Кінцеві букви цих слів, читані згори вниз дадуть назву радісного весняного свята.

Хто є цей новак: ОРКО Т. ?

Хто ця новачка: ЮЛЯ РЕНО ?

(Подав братчик Ірко)

Погляньте на ці образки та напишіть оповідання, „Що зробив Тарасик”? І пришліть це оповідання до „Готуйсь”!

МАЙСТРУЄМО!

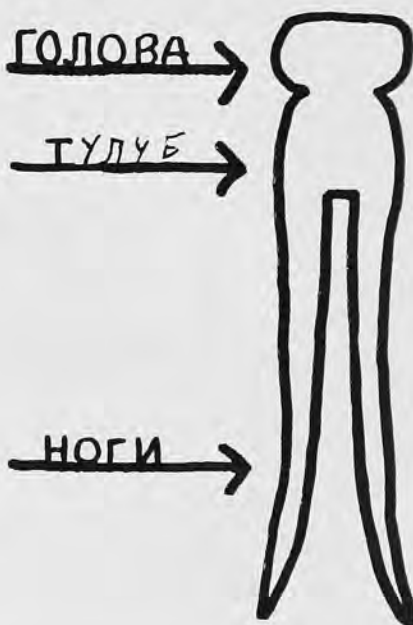
(Подала сестричка
Ксеня Гординська)

ЩО МОЖНА ЗРОБИТИ З ПРИПИНАЧА ДО БІЛЛЯ?

Щоб влегшити пояснювання, подаємо малюнок дерев'яного припинача та названі поодинокі його частини. Так будемо їх називати в описах майстрування.

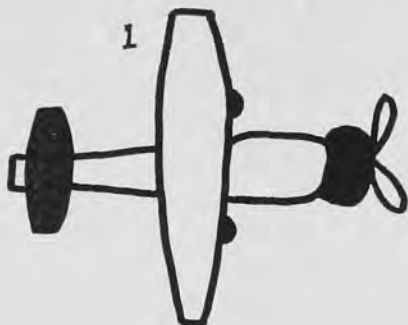
Потрібні до майстрування:

1. дерев'яні припиначі до білля,
2. дротики до чищення файки,
3. маленькі цвяшки,
4. пісковий папір (до вигладжування),
5. молоток,
6. пилка,
7. ніжик.

Переріжте обережно припиначі пилкою та вигладьте перерізану площину пісковим папером. Щоб прикріпити дріт до припинача,

треба зав'язати на дроті вузол та пробити через нього цвяшок. Припиначі можна малювати різними фарбами.

1) ЛІТАК — треба два припиначі та чотири цвяшки, щоб прикріпити крила і хвіст літака до тулуба.

Тулуб — це один припинач без одної ноги.

Крила — відрізана нога.

Хвіст — пів ноги.

2) ХЛОПЧИК — треба два припиначі та п'ять цвяшків, щоб прибити руки до тіла, шапку до голови і черевики до ніг.

Шапка — це тулуб припинача.

Руки — половинки ніг, перекосяних уздовж.

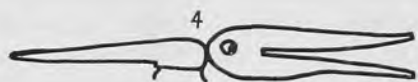
Черевики — дві половини голови.

3) МУХА — треба одного припинача з відтятою одною ногою, а друга перетята на половину уздовж.

Ноги — з дротиків.

- 4) КРОКОДИЛ — треба два припиначі без голов.

Хвіст — половина тулуба і одна нога.

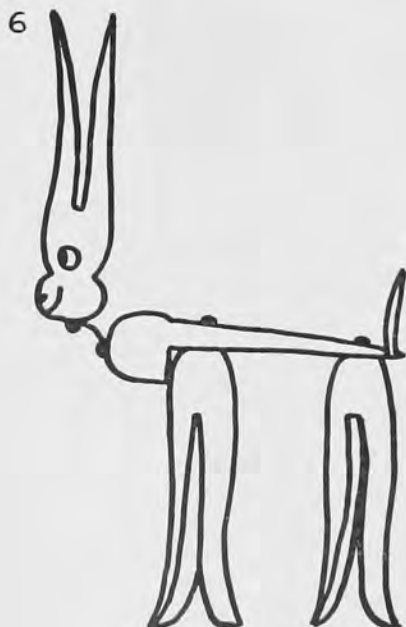
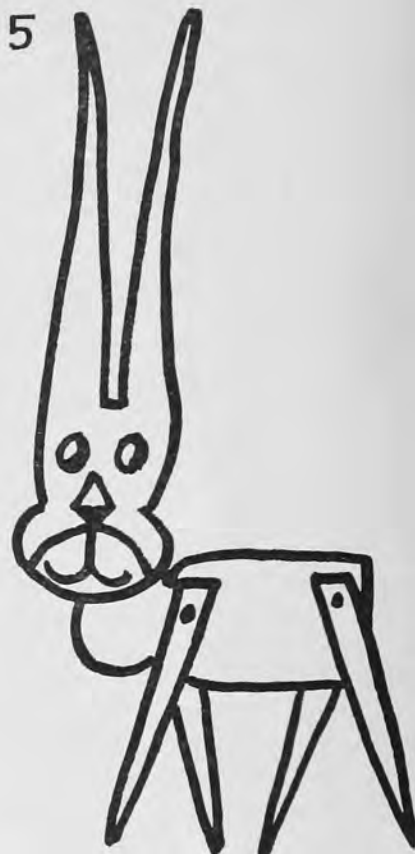
Голова — припинач без голови.

- 5) САРНА — треба два припиначі та п'ять цвяшків, щоб прикріпити до тіла ноги й голову.

Тіло — верхня половина (тулуб і голова) припинача.

Голова — цілий припинач, головою вниз.

Ноги — дві ноги припинача, перерізані на половину.

- 6) ОСЕЛ — треба чотири припиначі та п'ять цвяшків, щоб причіпити ноги до тіла, шию до голови і тіла та хвіст до тіла.

Тіло — припинач без голови і одної ноги.

Голова — цілий припинач.

Шия і хвіст — дротики.

Ноги — два припиначі без голов.